Bij innovatie denken we vaak aan het ontwikkelen van nieuwe producten. Maar ook het inzetten van bestaande producten die zich in een andere branche al hebben bewezen, behoort tot innovatie. Het bidettoilet, de lichaamsdroger, de kunstgebitreiniger en de automatische wisselligging zijn daar mooie voorbeelden van.

Herontwerp wonen, welzijn en zorg

Hoe bestaande producten **nieuwe kansen bieden in de zorg**

Nancy Gregoire, Roos Dautzenberg en Esther Jelsma

Alle vier de innovaties komen vanuit de behoeft van de medewerker van Sevagram. “In het kader van het Herontwerp hebben we medewerkers gevraagd wat zij graag anders willen zien en waarom”, vertelt Community Manager, Nancy Gregoire. “Met die vragen gaan we vervolgens als Innovatie Community aan de slag en experimenteren we met die innovatieve producten op onze locaties.”

Lichaamsdroger

Roos Dautzenberg, HRD Adviseur en lid van de Innovatie Community, is nauw betrokken bij het testen van de lichaamsdroger. “De vraag van de medewerkers was hoe de fysieke belasting bij het douchen van bewoners verminderd kan worden. Daarnaast kost douchen best wel veel tijd, wat weer leidt tot een hogere werkdruk. Daarmee zijn we aan de slag gegaan. Het is overigens niet zo dat we even Google raadplegen, een oplossing zien, het product bestellen en probleem opgelost. Er komt veel meer bij kijken. Alle leden van de Innovatie Community hebben begin van het jaar de masterclass Duurzaam Innoveren gevolgd. Hoe pak je een probleem procesmatig aan? Niet gelijk in de oplossing schieten, maar eerst het knelpunt in beeld brengen. Als dit helder is, kun je op zoek gaan naar oplossingen, die je vervolgens gaat testen. Belangrijk is dat je tijdens het proces de samenwerking zoekt met familie, vrijwilligers, zorgmedewerkers, artsen en management. Als de tests positief zijn, schrijven wij een adviesrapport. Op basis daarvan wordt er gekeken of er tot implementeren kan worden overgegaan.”

Ethiek

De oplossing voor het douchen werd gevonden in de lichaamsdroger. “Deze werd al gebruikt in de welnessbranche”, legt Roos uit. “Maar zoals gezegd, het is geen kwestie van zo’n droger installeren in de douche en probleem opgelost. Het is van belang dat we ethische aspecten meenemen in de testfase. Hierbij heeft de psycholoog een belangrijke rol om bijvoorbeeld mee te kijken naar de prikkelverwerking bij een bewoner met dementie. Daarnaast gaan we ook in gesprek met familie en behandelaren, om samen af te stemmen wat passend is. Allemaal zaken die je vooraf moet hebben besproken voordat je de testfase ingaat. De lichaamsdroger heeft inmiddels de eerste test achter de rug. Deze leverde waardevolle inzichten op, onder meer over gedrag, beleving en toepasbaarheid. Daarom volgt nu een tweede testfase, waarin die inzichten worden meegenomen. Er wordt gebruik gemaakt van het werken met het Ontwikkelbord. Er worden teamvragen geformuleerd en op deze manier volgen we de resultaten van de test op.”

> *“Niet gelijk in de oplossing schieten, maar eerst het knelpunt in beeld brengen.*

Bidettoilet

Ook de vraag over het toiletbezoek van bewoners kwam van de medewerkers. Bewoners helpen met hun toiletbezoek vergt een hoge fysieke belasting. “Daarnaast vinden medewerkers het niet altijd een fijne zaak om bewoners hierbij te helpen”, zegt Nancy. “Maar ook voor de bewoners zelf is het niet fijn als je geholpen moet worden”, vult Esther Jelsma aan. Zij is persoonlijk begeleider en net als Roos lid van de Innovatie Community. “Het bidettoilet kan hierbij een oplossing zijn. Dit toilet spoelt en droogt de gebruiker. De medewerker hoeft dit dus niet meer te doen. Voor de bewoner betekent dit een veel hogere eigenwaarde en behouden ze eigen regie over het toiletmoment. Hij of zij kan namelijk zelfstandig naar het toilet gaan. De medewerker helpt de bewoner alleen om op het toilet te gaan zitten of aan het eind weer op te staan. De oorsprong van dit bidettoilet komt uit Japan. Daar kent men ‘onze’ toiletten niet, die vinden ze onhygiënisch.”

Duurzaam

De complete techniek van het spoelen en drogen zit overigens in de toiletbril. Verder komt er nog een aanpassing in het waterreservoir en is een stroomaansluiting nodig. Het is dus niet zo dat alle toiletten van de muur gehaald moeten worden. Ook zijn beide innovaties duurzaam. Het bidettoilet gebruikt net zoveel water als bij een ‘gewone’ spoelbeurt. Het stroomverbruik is minimaal en er wordt geen papier meer weggespoeld. Bij de lichaamsdroger wordt het stroomverbruik momenteel gemeten. Maar als je bedenkt dat er bij een douchebeurt vier handdoeken nodig zijn die allemaal gewassen moeten worden, kan het niet anders dan dat de lichaamsdroger ook een duurzame oplossing is.